گشتی در پرزرق و برق‌ترین موزه ایران که سرگذشت طولانی پول را روایت می کند

تاریخ از زبان سکه و اسکناس

عکس‌ها: دانیال شایگان/اکو ایران

گزارش

نیلوفرمنصوری
خبرنگار

شاید به یاد آوردن آخرین خریدهایی که با اسکناس انجام دادیم، کمی سخت باشد. مدت‌هاست که این تکه کاغذ ارزشمند کمتر در جیب و کیف کسی آرام گرفته است؛ زیرا تمام مراودات پولی دیگر از طریق کیف پول، کارت‌های بانکی و نرم‌افزارهای پرداخت الکترونیک انجام می‌شود. این اتفاق برای سکه نیز افتاده بود، زمانی که اسکناس رایج شد؛ سکه، از سکه افتاد و کمتر در جیب‌ها پیدا شد. این تغییر سبک زندگی به یکباره اتفاق نیفتاد. در زمان‌های دور و طولانی، زمانی که انسان‌ها تصمیم گرفتند کنار هم زندگی کنند، خیلی زود متوجه شدند نیاز به مبادله کالاهایشان دارند و اولین تغییر سبک زندگی بعد از یکجانشینی مبادله پایاپای یا کالا به کالا بود. کشاورز در ازای ارائه محصولات خود به دامدار، گوشت و پوست مورد نیاز خود را تأمین می‌کرد و بعدها نانوا نان را به نجار می‌داد و صندلی می‌گرفت. روشی که کم‌کم مشکلات آن نمایان شد و حکومت‌ها برای تسهیل معاملات با استفاده از فلزات، سکه‌های فلزی گرانقیمت ضرب می‌کردند. هر چند پول از گذشته‌های دور روند تکاملی خود را در پیش گرفت. اما قدمت تاریخ پول در ایران روایت جالبی دارد؛ روایتی از نحوه مبادله کالا تا ضرب سکه‌ها برای خرید و فروش.

ساختمانی بتنی در خیابان میرداماد نبش کوچه دفینه که به همین نام هم معروف است. جایی که تاریخ سکه و پول در ایران برای بازدیدکننده‌ها روایت می‌شود. ساختمانی با پنجره‌های بیضی شکل متفاوت که نمای خاص و منحصر به فردی به آن داده است به طوری که توجه همه را به خود جلب می‌کند. نمای آن هر چند شباهتی به پول ندارد، اما درونش تاریخ چندهزار ساله این مرز و بوم را از زبان پول معرفی می‌کند. این موزه اولین موزه تخصصی و دائمی انواع سکه، اسکناس و نیز دیگر اوراق بهادار ایران است. این موزه روایتگر تاریخ از زبان پول و سکه است.

درون این موزه چند سال پیش بازسازی شده است. با ورود به داخل سالن موزه پول، یک مسیر خطی برای بازدید وجود دارد که در آن پول‌ها براساس قدمت و تاریخی که دارند طبقه‌بندی شده‌اند. از دوره هخامنشیان شروع و به اسکناس‌های رایج عصر حاضر ختم می‌شوند. علاوه بر پول و اسکناس، فرش و لباس بافته شده از سکه نیز وجود دارد.

اولین نکته‌ای که در ورود به سالن موزه، خودنمایی می‌کند، تاریخچه پیدایش پول در ایران است، چگونگی دادوستد در مقاطع مختلف تاریخ، نقش و جایگاه ابزارهای اولیه در معامله. کارشناس موزه ابتدا به اولین حلقه مبادلاتی فلزی که نقوش برجسته‌ای دارد، اشاره می‌کند و به «ایران» می‌گوید: در بیشتر کشورهای شرقی و آسیایی، فلزی که در مبادله کالا از آن استفاده می‌شد، حلقه‌ای شکل بود که در سه هزار سال پیش از میلاد از آن استفاده می‌کردند که می‌توان آن را قدیمی‌ترین وسیله مبادله، پیش از اختراع سکه، دانست. قدم به قدم موزه، شگفت‌انگیز و زیباست. از اولین سکه‌های ایرانی که در دوره هخامنشیان به دستور داریوش اول ضرب شد، تا سکه‌های مربوط به ساتراپ‌ها و امرای تابع هخامنشی با تصاویری هنرمندانه از ارابه و کشتی. به گفته کارشناس موزه، یکی از قیمتی‌ترین آثار موجود در این گنجینه سکه‌ای به نام «لیدی» یا «لید» است که قدمت آن به سال ۵۱۴ قبل از میلاد برمی‌گردد که از آن به عنوان اولین سکه موجود در جهان نام می‌برند به همین جهت است که این دُر گرانبها به صورت طولانی مدت در محفظه شیشه‌ای با شرایط بسیار ویژه از لحاظ میزان نور، رطوبت، گرما و... نگهداری می‌شود. این سکه آلیاژی با تلفیقی از طلا و نقره به نام الکتروم قدمت چندهزار ساله دارد. کارشناس موزه می‌گوید: «ایرانی‌ها سکه دیگری به نام «دریک» داشتند که آن نیز از طلا و نقره بود و در مبادلات خود از آن استفاده می‌کردند.»

سکه‌هایی از اسکندر مقدونی، سلوکیان، پارتیان (اشکانیان) و ساسانیان نیز در بخشی از موزه خودنمایی می‌کنند. بخش دیگری هم مختص سکه‌های اسلامی است؛ سکه‌هایی از امویان، عباسیان، غزنویان، سلجوقیان و... که مروری بر تاریخ ورود و ظهور اسلام در ایران دارد.

اثر تاریخی:
(نام پادشاه/دوره: کریمخان/زندیه)؛
تاریخ: ۱۱۸۶ ه.ق
جنس: طلا
وزن: ۲/۷ گرم
محل ضرب: یزد
شناسه: ۵۶۱۲۸

> یکی از قیمتی‌ترین آثار موجود در این گنجینه سکه‌ای به نام «لیدی» یا «لید» است که قدمت آن به سال ۵۱۴ قبل از میلاد برمی‌گردد که از آن به عنوان اولین سکه موجود در جهان نام می‌برند به همین جهت است که این دُر گرانبها به صورت طولانی مدت در محفظه شیشه‌ای با شرایط بسیار ویژه از لحاظ میزان نور، رطوبت، گرما و... نگهداری می‌شود

تاریخ پول در ایران

وقتی تاریخ و تمدن این سرزمین را مرور می‌کنیم، یاد خسرو معتضد تاریخدان برجسته کشورمان می‌افتیم. تاریخدانی که عمرش با تاریخ گره خورده است. او درخصوص تاریخ پول و اسکناس در کشورمان به «ایران» می‌گوید: «در ابتدا، پول در ایران نبود و از سرزمین لیدیه در مغرب ترکیه به ایران آمد و زمان کوروش به ایران ملحق شد. مجله نشنال جئوگرافیک چاپ امریکا حدود ۳۰ سال پیش هیأتی را به گرجستان فرستاد و آنجا متوجه شدند که در سنگ‌های سمت چپ جوی‌های گرجستان قطعات و ذرات ریز طلا یافت می‌شود که از غارها و کوه‌ها می‌آمد. این نشریه با الهام از داستان هومر در داستان گوسفند پشم طلا که آرگونات‌ها با کشتی برای یافتن پشم زرین عازم گرجستان شدند، به چیستی ماجرا پرداخت و متوجه شد که این داستان واقعی است. یعنی از کف رودخانه ذرات طلا استخراج می‌شد. همچنین در لیدیه در غرب ترکیه همینگونه بود. آنها ذرات طلا در کف رودخانه را به صورت خام با یک گوسفند، آرد، نان و... معامله می‌کردند. زمانی که کوروش آنجا را فتح می‌کند، سکه‌هایی با نقش کوروش و داریوش ضرب شد که «دریک» نام داشت و واحد پول ایران زمان هخامنشیان سکه‌های طلای دریک بود. به‌این ترتیب سکه‌های طلا در ایران متداول شد. از سلسله اشکانیان و ساسانیان هنوز سکه وجود دارد.»

معتضد در ادامه می‌گوید: «رشته سکه‌شناسی یکی از رشته‌های باستان‌شناسی است. چهره اردشیر و صورت بعضی از پادشاهان ساسانی با همسرشان روی سکه‌هایی که ضرب شده بود گواه این رشته است. در دوره اسلام اعراب این چیزها را بلد نبودند و تا مدت‌ها پول‌های ساسانی و بیزانس را استفاده می‌کردند. رومی‌ها و یونانی‌ها استاد این کار بودند و سکه‌های قشنگی می‌ساختند. اعراب از زمان امویان، سکه‌های رومی و ایرانی را برداشتند و سکه‌های خودشان را گذاشتند.

چاو؛ پول چرمی

معتضد با بیان اینکه زمانی در ایران پول چرمی هم رایج بود می‌افزاید: «یکی از فرمانروایان مغول به نام گیخاتو خان (پنجمین شاه ایلخانی)، فرد عیاشی بود که در زمان او پول و سکه‌های زر و سیم از بین رفت. بنابراین از روی چرم قطعات مدور درست می‌کرد که اگر کسی نمی‌پذیرفت او را اعدام می‌کردند. مردم علیه گیخاتو قیام و سرنگونش می‌کنند. این سکه چرمی، به «چاو» مرسوم بود. بعد از مدتی اسکناس کم‌کم در دنیا متداول می‌شود. کشورهای غربی به اسکناس «نت‌بانک» می‌گویند و زمانی که ناصرالدین شاه در اولین سفرش به اروپا با خود مقدار زیادی سکه طلا برد و از آنها استفاده کرد به او گفتند به جای حمل سنگین و جاگیر این همه طلا و سکه ارزشمند، بهتر است از این کاغذهای ارزشمند (دسته چک) که اعتبار زیادی هم دارد، استفاده کنید. با وجود اینکه ناصرالدین شاه از این پیشنهاد استقبال کرد اما باز هم مردم مقاومت کردند و اسکناس رایج نشد.

بانک شرقی ایران

بانکی در لندن به نام «بانک شرقی ایران» تأسیس می‌شود که بعدها به نام «بانک شاهنشاهی» در ایران شروع به کار کرد. در این بانک روی این اسکناس‌ها نوشته می‌شد در کدام شهر می‌تواند خرج شود و امضا می‌کردند. خسرو معتضد با اشاره به این موضوع می‌گوید: «این اسکناس‌ها تا زمان رضاخان با عکس ناصرالدین شاه چاپ می‌شد. پشتوانه چاپ اسکناس‌ها هم جواهرات نادری بود که از هند به ایران آورده شده بود. پس از روی کار آمدن رضاخان، دستور داد اسکناس‌ها با عکس خودش چاپ شود. اولین عکس در سال ۱۳۰۹ با کلاه پهلوی و بعد با کلاه گرد منتشر شد. اسکناس‌ها هم با ارزش یک قرانی، یک تومانی، پنج تومانی، ۲۰ و ۵۰ تومانی منتشر می‌شد. در دهه ۴۰ که چاپخانه اسکناس کامل شد، چاپ اسکناس با اجازه دولت و مجلس کلاً به ایران واگذار شد اما محدودیت چاپ داشتند. اسکناس‌ها در زمان محمدرضا پهلوی یک طرف عکس خودش و طرف دیگر عکس زیبایی‌های ایران منتشر می‌شد. بعد از پیروزی انقلاب، به دلیل عدم اعتبار پول شاهنشاهی، اسکناس‌ها را جمع‌آوری کردند، روی عکس شاه را سیاه کردند و مهر زدند تا اعتبار داشته باشد. بعد که چاپ اسکناس مجوز گرفت اول عکس حوزه علمیه قم و ارزش‌های انقلابی و بعد از چند سال، عکس امام راحل روی اسکناس‌ها انتخاب شد که در آن سوی دیگر اسکناس، عکس دانشگاه تهران یا مفاهیمی مثل جهاد سازندگی یا کارگران منتشر می‌شد.»

نبض تهران با برق می‌زند — بهینه مصرف کنیم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (تجدید) — نوبت اول

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ (سهامی خاص)

شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ در نظر دارد نسبت به خرید تجهیزات سرور (cpu) مورد نیاز خود از تأمین‌کنندگان داخلی واجد شرایط از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی اقدام نماید.

شرح مختصری از کالا (نوع، کمیت وکیفیت کالا):

شرح	خرید تجهیزات سرور (cpu)
شماره مناقصه	۲۰۰۳۰۹۲۷۳۴۰۰۰۰۷۶
شماره مرجع مناقصه	۱۴۰۳۰۰۱۴۳۹۸
ارزیابی کیفی	دارد
صلاحیت و گواهی‌نامه لازم	مناقصه‌گران می‌بایست دارای گواهی‌نامه شورای عالی انفورماتیک باشد – مناقصه‌گران می‌بایست دارای گواهی‌نامه معتبر مورد تأیید افتا باشد.
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار) (ریال)	۲,۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰
مهلت فروش اسناد	از روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ لغایت روز یکشنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۱
مهلت تحویل اسناد مناقصه به دستگاه مناقصه‌گزار	تا ساعت ۹ روز دوشنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۶
تاریخ بازگشایی	ساعت ۹ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۰۷
محل تحویل و بازگشایی اسناد	تهران – خیابان شیخ بهایی جنوبی – شهرک والفجر – انتهای کوچه سوم – اداره دبیرخانه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ محل بازگشایی: سالن جلسات

مبلغ و نوع تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار): مبلغ تضمین شرکت در مناقصه به‌شرح جدول فوق می‌باشد که مناقصه‌گران می‌بایست به‌صورت ضمانت‌نامه بانکی و یا چک تضمین شده بانکی و یا واریز وجه به‌حساب جاری شماره ۰۱۰۱۸۰۱۷۱۰۰۴ بانک صادرات شعبه ملاصدرا به‌نام شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، بلوکه از مطالبات تأیید شده نزد امور مالی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ ارائه نمایند. به پیشنهادهای فاقد سپرده، سپرده‌های مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن ترتیب اثر داده نخواهد شد.

مبلغ ومحل فروش اسناد: جهت شرکت در مناقصه، مبلغ ۵۰۰,۰۰۰ ریال به‌صورت الکترونیکی صرفاً از طریق درگاه پرداخت اینترنتی سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به نشانی www.setadiran.ir – اقدام به خرید اسناد نمایند ضمناً کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران، بازگشایی پاکت‌ها و اعلام و قبول برندگی از طریق همین درگاه انجام خواهد شد و مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۶ می‌باشد. به پیشنهادهای فاقد امضا، مشروط، مخدوش و پیشنهاداتی که بعد از انقضای مدت مقرر در فراخوان واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرایط متقاضیان جهت شرکت در مناقصه:
سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.

نشانی‌های کسب اطلاعات بیشتر:
سایت شبکه اطلاع‌رسانی معاملات شرکت توانیر: www.tavanir.org.ir
سایت پایگاه ملی مناقصات: http://iets.mporg.ir
سایت شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ: http://www.tbtb.ir

روابط عمومی شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ (سهامی خاص)

آگهی تمدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

موضوع مناقصه: خرید اقلام
parts for "samson" contorol valve (مطابق با شرح و مشخصات فنی)
ILPC-P-03-001 — نوبت اول

شرکت پتروشیمی ایلام به استناد مجوز صادره از کمیسیون معاملات، در نظر دارد **خرید اقلام** ILPC-P-03-001 parts for "samson" contorol valve (مطابق با شرح و مشخصات فنی) درج شده در اسناد مناقصه را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای برگزار نماید. لذا بدین‌وسیله از شرکت‌های واجد شرایط دعوت می‌گردد در صورت تمایل به شرکت در این مناقصه، از تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۴ به تارنمای شرکت پتروشیمی ایلام به نشانی www.ilampetro.com / بخش کمیسیون معاملات/ زیر بخش مناقصات مراجعه و نسبت به دریافت اسناد مناقصه اقدام و حداکثر تا ساعت ۱۶:۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ پاکات الف – ب – ج خود را به‌صورت فیزیکی به یکی از دو آدرس ذیل تحویل دهند:

۱- تهران، میدان شیخ بهایی، پلاک ۱۸، ساختمان رایان ونک، طبقه هفتم، واحد ۷۰۱، واحد کمیسیون معاملات
۲- ایلام – چوار – نرسیده به روستای آبزا – مجتمع پتروشیمی ایلام – ساختمان مدیریت – دبیرخانه کمیسیون معاملات

مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱۹,۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (نوزده میلیارد و پانصد میلیون ریال)

سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه آمده است. درصورت نیاز به کسب اطلاعات بیشتر، مناقصه‌گران می‌توانند با شماره همراه ۰۹۹۱۲۰۵۳۷۵۶ یا شماره تلفن: ۰۸۴-۳۸۳۹۰۰۰۰ داخلی ۴۲۱۵-۲۲۱۳ تماس حاصل فرمایند.

آدرس: ایلام – چوار – نرسیده به روستای آبزا – مجتمع پتروشیمی ایلام
تارنمای شرکت: www.ilampetro.com / بخش کمیسیون معاملات / زیر بخش مناقصات
تلفن: ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **فکس:** ۰۸۴۳۲۷۲۳۹۴۸ **کدپستی:** ۶۹۳۶۱۵۹۷۰۰

روابط عمومی شرکت پتروشیمی ایلام

آگهی مناقصه عمومی
شماره (۱۴۰۳/۸۱-م) — نوبت اول

وزارت جهاد کشاورزی
شرکت پشتیبانی امور دام کشور

۱- مناقصه‌گزار: شرکت سهامی پشتیبانی امور دام کشور به شناسه ملی ۱۴۰۰۲۷۷۱۷۳۶ و شماره اقتصادی ۴۱۱۱۱۳۶۷۳۷۷۱ به نشانی: تهران – میدان ونک – خیابان برزیل شرقی – پلاک ۳۳ – طبقه همکف – کمیسیون معاملات

۲- موضوع فرآیند ارجاع کار: مناقصه حمل و نقل جاده‌ای مقدار ۱۸۰ هزار تن جو و ذرت دامی از مبدأ بندر چابهار استان سیستان و بلوچستان به مقاصد انبارهای موجود در دیگر استان‌ها از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به‌شماره مناقصه ۲۰۰۳۰۰۱۰۱۴۰۰۰۳۱۱

۳- نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: اصل فیش واریزی وجه نقد به‌شماره حساب شبا IR۹۰۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۰۳۹۸۰۶۳۷۰۵۶۴ با کد شناسه شماره ۹۳۱۲۰۳۹۰۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۱۱ خزانه بانک مرکزی قابل واریز در کلیه شعب بانک ملی ایران و سایر بانک‌های مجاز یا ضمانت‌نامه بانکی به‌نام مناقصه‌گزار (به‌جز بانک‌های سرمایه و ایران زمین) و یا اوراق مشارکت بی‌نام تضمین شده بانک‌ها و دولت با قابلیت باز خرید قبل از سررسید (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت) را در پاکت الف لاک و مهر شده تا ساعت ۱۶ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ جداگانه به مناقصه‌گزار تسلیم و رسید دریافت نمایند.

۴- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۶۶/۷۴۰/۶۰۰/۰۰۰ ریال (شصت و شش میلیارد و هفتصد و چهل میلیون و ششصد هزار ریال) به‌نام شرکت پشتیبانی امور دام کشور با حداقل ۳ ماه اعتبار از تاریخ انتشار آگهی نوبت اول

۵- زمان دریافت اسناد، ارائه پیشنهاد و گشایش پیشنهادهای مالی:
۵-۱- مهلت دریافت اسناد از سامانه ستاد: تا ساعت ۱۹ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷
۵-۲- مهلت ارائه پیشنهاد در سامانه ستاد: تا ساعت ۱۹ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷
۵-۳- مهلت تحویل پاکت الف محتوی اصل تضمین: تا ساعت ۱۶ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷
۵-۴- زمان گشایش پیشنهادها واقع در نشانی مناقصه‌گزار: ساعت ۱۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸

۶- کلیه مراحل برگزاری مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۵ می‌باشد.

۷- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۵ می‌باشد.)
تاریخ انتشار نوبت دوم مناقصه روز سه‌شنبه مورخ ۱۲۰۳/۱۱/۱۶ می‌باشد.)

روابط عمومی